

سهبا ئه حمهد

شه و نامه گانی عه شق زانه بک

له گهڵ کردنهوهی په نجه ره که دا هه وایه کی تیژتر له ده مه گوێزان خۆی به پڕوخسارمدا کیشا، ئەم زوقمه خه لکی زۆر هه راسان کردوو. به لام نازانم بۆچی هه رگیز له و سه رمایه بیزار نابم و هه رگیز بیه له به هاری سیحراوی ناکه مه وه...؟ ئەم شاره سه د هیندهی تر گه لۆپ به دار تیله کانییه وه هه لواسیت هیندهی رووناکی مۆمیک رووناکی ناکاته وه... کاتیک که تاریکیم ئەدی له گه ل سه رما و گه لا و هه سه ره تیککی ناهومیدانهی ئەم شاره دا خۆیان ده که ن به ژووردا ئیدی ده که و تمه سه ر نووسینی شه و نامه گان. زۆر سه یرم پێ ده هات ئەمه چه ندین سا له تا به ره به بیان

من دادەنیشم دەنووسم ھەر بەو شەوئەش کۆلان بەکۆلان بەشاردا بۆلویان دەکەمەو، بەدیواری شەقامەکاندا ھەلیان دەواسم . تا ھەنوگەش گویم لە کەسێک نەبوو تەنھا بەئامازەبەکیش باسیان بکات . کە چێشتنگاویشم لێ دێ بۆ ئاگاداریوونیشم لە شەونامەکان کۆلان بەکۆلانی شار تەبە دەکەم . سەیرە ھەرۆک خۆیان بەدیواری شەقامەکانەو ھەلۆاسراون لە کۆلانەکانیشدا پەرش و بۆلون . کەچی جێی چاویک یان پەنجەبەکیان لەسەر نییە کە خۆینرابنەو . لەم بازارە جەنجالدا زۆر کەسم ئەدی، ئەو پیاوانەم ئەدی، کە تەزبەحەکی دەستیان پەربوو لە زریکەیی ژن و ئەو پیاوانەیی قاچیان بۆنی شەقی ژنەکانیان لێ دەھات، ئەو کورانیەم ئەدی چاویان پەربوو لە فیل و لێویان زەردەخەنەبەکی درۆزنی لەسەر بوو بۆ خۆشەویستەکانیان . ئەو برایانەم ئەدی کەخەنجەرەکانیان بۆنی خۆینی بێگوناھی خوشکەکانیان پێو بوو . ئەو پیاوانەشم ئەدی کە سمیل و ریشیان و لولەیی چەکەکانیان دووکەلێ ژن و خوشک و کچ کوشتنی لێ ھەلنەستا . ئەمدین بێ گویدانە ئەو پەرە رەنگاوریەکانەیی کە ژوانتە سەر شەقامەکان بەحەسرەتەو چاوی لە رێی رێواریکێک تەنۆکی ھەست و سۆزی تیا مابێ چاویک بەو زریکانەدا بخشینت ھەنگاویان ھەلنەھێنا و قاچیان بەچاوی شەونامەکاندا ئەنا . بەچاوی خۆم دیم مامۆستایەکی لاو لە ناوەرستی شەقامەکاندا دەستی لە لوتیا دەرھێنا و سەری بە شەونامەکانی دیوارەکاندا . پیاویکی ترم دی تۆزی قۆنەرەکانی بەشەونامەبەکی ناو کۆلانێک سەری . ژنە عابا بەسەرەکانیشم ئەدی وەک کێلێکی رەشپۆشی غەریب وەک قەلەرەشەبەکی غەمبار بەشەقامەکاندا گۆزەریان دەکرد . لە سیمای ھەریەکیاندا ھەزاران چیرۆکی دۆزانی تەمەنیکی بێمروەتت ئەخویندەو . ئەو ژنەم ئەدی کە دوکان بەدوکان و مال بەمال بۆ دیناریک یا بۆ پەرداخێک شەکر دەگەرا تا رینگە لە کورە تاقانەکی بگریت نەبیتە چەکدار و سوک و ئاسان ناوی لە بووندا بسپرتەو بەویش بوتریت وەجاخ کوێر . ئەو ژنەم دی شەونامەبەکی ھەلگرت و داوای لە پاقلەفرۆشێک کرد کە وچکێک پاقلەیی بەخێر بکاتە سەر شەونامەکە . شەونامەکان ژبانی منیان بەجۆرێک گۆری کە ھەرگیز لەو کچانەیی کۆلانم نەدەکرد، چونکە ھەر خۆم دەمنووسین و ھەر خۆشم دەمخویندەو . شەوانەم بەدیار شەونامەکانەو روژ دەکردەو . روژیش بەشوینیاندا وێڵ بووم . من ھیچ کچێکی دیکەم نەدەناسی وەک من نەگبەت و وەک من ئازاد . گەر مرۆف نەگبەت نەبێ چیی داوہ لە ئازادی؟ چیی داوہ لە خەمی گەرەک؟ من ھێندە شەوانە لەپال دیواری مالە دراوسێ و گۆتسەبانە و کەلاوہکاندا گویم لێ دەگرتن تا بوومە ئاشنای ئەو ھەموو خەمی گەرەک و وھۆگریان بووم . نەشم دەتوانی خۆمیان لێ بدزمەو بۆ خۆم قوتاریم . رەنگە ھۆی ئەو بووینت . من ھەگیز نازانم کچی چ بوونەو مریکم وا خولقاوم . ھەندێ لە خەلکی گەرەک دەیانگوت: لەم کەلاوہیدا سەگێک ترەکیوہ و

كۆمەلنىڭ بېچى بۇيۇ. شەۋىك لەشەۋە ساردەكانى زىستان مىنداللىكان بەپەتتۇيەكەۋە فرى داۋەتە ناۋ بېچۈۋە سەگەكان. خەلكانى گەرەك گويىيان لە گريانى ئەۋ ساۋايە بۇۋە لەۋ شەۋەدا بەلام بەرۆژ ھاتۇنەتە كەلاۋەكەۋە كە دىۋيانە مىنداللىكى فرىدراۋى دان پىيانەنراۋە كەس نەيتۈۋانئىۋە خۇى بىكەتە خاۋەنى. مىنداللىك با نەۋى مرقىش بى گرىنگ ئەۋەيە دان پىيانەنراۋ و بىناسنامەيە. بەلام سەگەكە لەگەل بېچۈۋەكانى خۇيدا بەخىۋى كىرۋە. مىن بروام بەتەۋاۋى بەم چىرۆكە نەبۇۋ بەلام زۆرجارىش ئەكەۋتمە گومانەۋە چۈنكە ھەستى بۆنكرىنم و ۋەفام لە مرقەكانى كە زىاتر بۇۋ ۋەك ھەستى سەگىك. مىن خۇم دەمزانى ئەۋ بەسەرھاتە رەنگە درۆيەكى رۋوت بىت. چۈنكە بەۋەندەى بىرم بىت ۋەك زىستان تەنھا و ۋەك رەشەبا ئازاد بۇۋم، كەچى زۆر جار تارمايى ئەۋ ژنەم دېتە بەرچاۋ كە سەرتاتاي لە عابا و پەچەى رەش ھەلكىشا بۇۋ تەنھا تروسكەى چاۋەكانىم ئەدى، ئەھات و لەگەل خۇى دنيايەك شىرىنى نوقل ۋەسەسەسى بۇ ئەھىنام. توند ئەيگوشىم بەخۇيەۋە ئەيگوت ھەز ئەكەم جارېكى كە بتخەمە رۆچم ئەم جار بەئازادى و بەبى ترس دان بەبۇۋنتا بىنم. كچم بىرت نەچى ئەۋ چاۋانەت مىراتى خۇمە و ئازادىيەكەشت مىراتى باۋكتە. ھەز ئەكەم كە مردىشم گۆرەكەم بەبۇن بدۆزىتەۋە. چاۋەكانىشم دوو نىرگسى ھەر چوار ۋەرزەبن لەسەر گۆرەكەم. تا لەۋى بەئازادى بەبى ترس بەئازادانە بەدەنگى بەرز بۇم بدويى بۇم بگرى دان بەدايكايەتېما بىت. كچم كچانى ئەم شارە لە تۆ خۇشتەر ناژىن لە تۆ باشتەر نىن و ۋەك تۆ تامى ئازادى ناچىژن. كچم تۆ جىاۋازترىن كچى كە شتىكت ھەيە ھىچ كچىكى كە نىيەتى ئەۋىش ئازادىيە، ئەۋ ئازادىيەى كە چاۋنەترسىەكانى دايكت بۆى دروست كىردى. كە ئىستا گەرە بۇۋم راستى ئەۋ وتانەم بۇ دەرگەۋت كە بۆنى ناخۇشى ئەم شارەم بىست زىاتر ئاشناى ئەۋ ھەموو زولمە ناخۇشە بۇۋم. بۆيە ئىستا مەراقمە دەبى گويى لە ھەموو مالىەكان رادىرم ھەموو فرمىسكەكان بخۇيىنمەۋە بەخەۋنى چاۋى كچانى گەرەك بەك بەيەك ئاشنا بىم. دەمزانى خەلكانى گەرەك ھىچ كام لەۋان بەچاۋى باشەۋە سەيرى مىن ناكەن يا بەچاۋى سووك يا بەدلىكى پىر بەزەيىيەۋە سەيرم ئەكەن. كەچى مىن ئەۋانم ۋەك مرقە ئەدى. ئەمە بۇۋ جىاۋازىي مىن لە ئەۋان و ئەۋان لە مىن. شەۋاناي شەۋ گويىم بۇ نوزە و لالانەۋەكانى ئەۋ كچە رائەگرت كە دايكى جارېكى كە شەرى بى پارەيى و گىرفانە خالىيەكەى بەۋ ئەفرۆشت ئەۋىش شەرى دۆرانەكانى خۇى لە عەشقا بەۋ ئەفرۆشت. ئەۋ دوو خەۋنەى جارېكى كە ناپەندەى. ياخەمى ئەۋ كچانەى كە باۋكىيان و براكانيان لە عەشقىن و دلدارىەكانى لاۋىيان كىردن ۋەھنوكەش بەقەيرەيىاندا تانوت ھەلئەدەن. ياخەمى ئەۋ ژنەى كە مېردەكەى نەيدەزانى بەچاۋى سۆز يا بەدلى پىر مېرەۋە لەگەلى بژى و رىي مالىە باۋانىشى بەۋى عاشقە زۆرەكانى و لە ترسى دايكى

